

*Kto stratil majetok, nestratil veľa.
Kto stratil slobodu, stratil mnoho.
Kto stratil vieru, stratil všetko.*

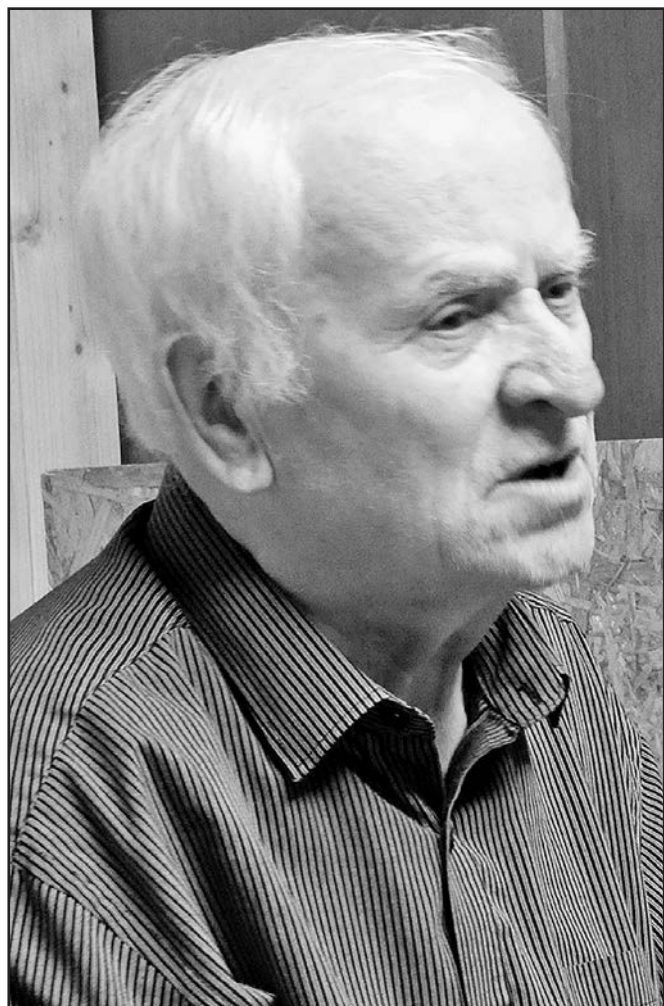
SVEDECTVO

vychádza od roku 1991
ročník 30
február 2020
cena 1 euro

2

ČASOPIS TABUIZOVANÝCH FAKTOV

Odkaz väzňa číslo A- 05658

NÁŠ ROZHOVOR

S Tonkom Semešom sme na Obchodnej 52 prežili nezabudnuteľné chvíle. Chodieval často a vždy s nejakou pozornosťou. „Takú slaninku si nejedla“, podával mi kusisko pochúťky a šíriaca sa vôňa bola neodolateľná. Inokedy strčil jabĺčko do tašky, sušené slivky, ba aj vínečko. Ale nie pre jeho žičlivosť sme ho milovali, hoci bola neodmysliteľnou črtou jeho povahy. Bol nesmierny pozorný, aj vo vysokom veku hravý a večný optimista. Azda nijaký politický väzeň nedokázal s takým humorom spomínať na Jáchymov, ako on. V pondelok 20. januára sme sedeli v kancelárii a chystali sme sa za Tonkom s novým číslom Svedectva. Janko Košiar zavolał jeho synovi, ako sa má. „Práve zomrel“. Košiara zaliali slzy, Janko Litecký Šveda dlhú chvíľu nemohol prehovoriť a ja som len hľadela na kreslo, v ktorom vždy sedával a odrazu bol medzi nami. Spomienkou na neho je aj tento rozhovor.

● Si človekom, ktorý prežil väzenské peklo podobné ako zosnulý kardinál Ján Chryzostom Korec. Erudovane sa venuješ dávnej slovenskej histórii. Ale ani naše najnovšie dejiny nie sú očistené od ideologického nánosu nedávnej doby, ktorej si svedkom. Ako z tohto pohľadu hodnotíš prínos kardinála Korca?

Pokračovanie na 10. strane

V čísle

Ján Litecký Šveda Ideme voliť	2
Otvorený list	3
Eva Zelenayová Na obzore sexistické náboženstvo	3

Ján Košiar Rozlúčka s Tonkom Semešom	4
Rafael Rafaj Slovensko na rázcesti	5

Živí pre Janka Košiara	6
Juraj Vrabel Blahoslavený Titus Zeman, mučeník	8

Marián Tkáč Svätopluka na nás!	9
Stanislav Bajaník Ku komunistickej pamäti v slovenskom svete	12

Ideme voliť

K nasledujúcim voľbám, ktorých – pevne verím – sa zúčastnia všetci naši členovia, chcem zvýrazniť iba dve veci.

Prvá: nedajte sa nijako zmiasť ani oklamať tzv. prieskumami verejnej mienky. Že ide iba o dobre premyslenú a profesionálne robenú masáž mozgov a manipuláciu, sa usvedčili určité – pracovne ich nazvime globalizačné – sily sami. Keď nimi dosadenú prezidentku diktátorsky donútili vystúpiť proti Národnou radou SR demokraticky odhlasovanému 50-dňovému moratóriu na predvolebné prieskumy.

Za pozornosť stojí prečítať si vyhlásenie „našej“ prezidentky, kde sa to len tak hemží dutými frázami a prázdnyimi slovami. „Napadnuté ustanovenie neprípustným spôsobom obmedzuje právo každého slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať informácie bez cenzúry a nespĺňa ústavou a dohovorom stanovené podmienky pre obmedzenie týchto práv. Zákonné obmedzenia týkajúce sa procesu volieb, vrátane obdobia volebnej kampane, nesmú zasahovať ani ohrozovať predpoklady pre kvalifikované volebné rozhodovanie občanov, pretože to môže viesť k deformáciám volebného procesu, ktorý je pre demokratické zriadenie kľúčový a nenahraditeľný. Zásah do kvalifikovaného rozhodovania môže nenapraviteľne narušiť demokratický charakter štátu.“ **Už len to vytesať do kameňa.** Tento slovník, nám starším, dôverne pripomína komunistický propagandistický, ktorým naši nositelia pokroku dokázali vysvetliť všetky porušovania ľudských práv, politické represie alebo hoci aj len zdražovanie. Nuž ale, pri prevahe komunistických poradcov či ich detí v prezidentskom paláci ani nečudo. Čo sa za mladi naučíš... Zaujímavé – keď už teda moratórium „môže nenapraviteľne narušiť demokratický charakter štátu“, potom ako sa líši 14 dní od 50-tich? Tam nám neobmedzujú „rovnaké právo každého slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať informácie bez cenzúry?“

Aj keď si myslím, že naši členovia sa nedajú len tak ľahko pomýliť, najsmutnejšie na celej kauze je to, že už nemáme ani Ústavný súd SR ako strážcu práva a spravodlivosti. Iba vykonávateľov politickej objednávky od síl, ktoré ich tam dosadili.

Druhá, ešte dôležitejšia vec je, povedať si ako voliť. Steže, nemôžeme tu navrhovať konkrétne strany, to by sme iba znížili morálny kredit politických väzňov stranickým politikárčením. Navyše, naši členovia nepotrebujú vodiť za ručičku, keďže všetci dobre vieme, ktoré sú naše hlavné

hodnoty, za ktoré sme trávili roky vo väzeniach, koncentrákoch, či za ktoré komunisti rovno popravovali. A tie hodnoty musíme presadzovať aj naďalej a pomáhať im udomáčniť sa v našej spoločnosti, ešte stále pokrivenej pokrokovou propagandou.

V týchto voľbách však treba pamätať ešte na jednu vec, z ktorej sa už pomaly stáva otázka prežitia Európy – na veľkými peniazmi presadzovanú záplavu imigrantov. Hlavne si treba uvedomiť, že sme vo vojne. Vo vojne, ktorej cieľom je vymazať z povrchu zemského kresťanskú Európu, zatiaľ najprekvitajúcejšiu a najhumánnejšiu civilizáciu v dejinách, ktorá navyše svojou kultúrou, filozofiou a vynálezmi obdarovala celý svet. Aj keď tiež má svoje kazy, ako každé ľudské snaženie, ale stačí porovnať s inými. A v tejto vojne, tak ako v každej vojne, neplatia nijaké zákony, iba brutálna sila a ešte brutálnejšie obrovské peniaze. Veď v západnej Európe sú už prenasledovaní aj tí, čo sa iba domáhajú dodržiavania platných zákonov. Nuž, zákony budú platiť až po skončení vojny, a tak ako po každej vojne, budú to zákony víťaza. Božechráň, aby ich písali tí, čo túto vojnu rozpúťali.

Lavičiarski tupci, ktorí v tejto vojne tvoria propagandistický predvoj, už raz európsku civilizáciu a hlavne kresťanstvo chceli zničiť a vymysleli si komunizmus, ako vzburu „proletárov“ proti podnikavým a pracovitým ľuďom. Produktom ich úsilia je vždy a bez výnimky totalita a genocída. Ako taký komorný príklad môžeme uviesť Pol Potovu Kambodžu. Celý svet vyčíňanie pokrokarov stálo odhadom 100 miliónov mŕtvych. Keď to celé zákonite skrachovalo, ako pomstu európskym robotníkom, ktorí napriek šialenej propagande kresťanstvo nezavrhlí, si teraz vymysleli internacionálny komunizmus č. 2 pod názvom multikulturalizmus. Pričom zámienkou na zničenie Európy je to isté – dať komunisticky zadarmo stravu a byt tým, čo sa o to nijako nezaslúžili. Veď európsky robotník je tu podľa nich len na to, aby tvrdo drel na ich choromyseľné idey. Navyše, imigrácia v súčasnom štádiu škodí najviac Afrike, a bude čím ďalej tým viac. Tento komunizmus č. 2 už má na svojom konte aj nejaké desaťtisíce mŕtvych, no keď ho nezastavíme, na konci to opäť budú milióny povražených. Po požiari parížskeho Notre Dame už nemáme kam ustupovať. Otázka prežitia Európy je pri týchto voľbách najdôležitejšia.

Na toto treba pamätať pri nastávajúcich voľbách, to musíme dať najavo politikom a nevoliť nikoho, čo má čo i len vlašné vyjadrenia v tomto smere, pretože to iba dáva „sponzorom“ najavo, že svoju peňaženku na príjem má „tolerantne“ otvorenú dokorán.

Ján Litecký Šveda
predseda PV ZPKO

SVEDECTVO, mesačník Politických väzňov Zväzu protikomunistického odboja ● **Vydavateľ:** PV ZPKO, založený v roku 1990 pod názvom Konfederácia politických väzňov Slovenska [KPVS] ● **Šéfredaktorka:** Eva Zelenayová ● **Redakčná rada:** Ján Košíar (predseda), Ján Litecký Šveda, Ivan Mrva, Peter Mulík, Ivan A. Petranský, Jozef Rydlo, Juraj Vrábel a Eva Zelenayová ● **Adresa redakcie:** 811 06 Bratislava, Obchodná 52 ● **Telefón:** 02-5263 8156 ● **e-mail:** uzpko@mail.t-com.sk ● **webová stránka:** www.pv-zpko.sk ● **IČO:** 00679879 ● **Cena jedného výtlačku:** 1 EURO ● **Predplatné 10 EUR**/kalendárny rok ● **Predplatné pre zahraničných abonentov:** 50 USD vrátane poštovného. ● **Číslo účtu v Prima banka Slovensko, a.s.:** SK74 3100 0000 0040 0012 8109 ● **EV:** 3851/09 ● **Tlač:** PRINTLAND, s.r.o. ● **Nevyžiadané rukopisy nevraciamy** ● **ISSN:** 1338-404X ● **MATERIÁLY** uverejnené v rubrikách „Čitateľské fórum“ a „Spomienky“ vyjadrujú názory občanov a čitateľov.

Otvorený list bývalých politických väzňov

ministerke vnútra SR Denise Sakovej a ministrom spravodlivosti SR Gáborovi Gálovi

S vážnym znepokojením sme prijali správu v médiách o zadržaní dvoch občanov – Rudolfa Vaskyho a Martina Daňa, novinárov a blogerov, ktorí kriticky hodnotia situáciu na Slovensku.

Vnímame to nielen ako vážne ohrozenie slobody slova, prejavu a názoru, ale aj ako akt zastrašovania mocenským systémom, snahu za každú cenu umlčať ľudí s nepohodlnými názormi.

Podľa dostupných informácií by mali byť obvinení z prečinu výtržníctva. Zadržanie a väzbu na tento miernejší delikt považujeme za neudržateľné a neakceptovateľný akt brutality s prvkami totalitných praktík, čo je v každej demokracii neprípustné.

Takéto maniere a praktiky zastrašovania, prenasledovania, šikanovania a eliminácie zažili bývalí politickí väzni v minulom režime pod diktatúrou proletariátu, preto nemôžeme v slobodnej spoločnosti mlčať a vyjadrujeme ostrý občiansky protest s väznením oboch pánov. Súčasne vás vyzývame, aby ste urobili všetky kroky na ich okamžité prepustenie z väzenia. Keď už spomíname praktiky totalitného

režimu, ten, keď nedokázal zlomiť morálnu integritu nepohodlných ľudí ani mučením ani inými psychickými praktikami, tak si našiel zástupné, často aj ekonomické delikty, len aby režimu nepohodlných ľudí zbavil ich slobody a zatvoril im ústa. Slovensko je pred voľbami a všetci veríme, že budú slobodné a demokratické.

Preto vás s plnou naliehavosťou vyzývame, aby ste urobili zadosť spravodlivosti a chránili základné ľudské práva a slobody oboch zadržaných a prepustili ich na slobodu. Inak budeme nútení informovať o situácii našu partnerskú medzinárodnú asociáciu organizácií bývalých politických väzňov INTERASSO so sídlom v Berlíne, aj orgány EÚ a Rady Európy.

Slovensko nepotrebuje po 30 rokoch od pádu totality už nijakých politických väzňov.

Ján Litecký Šveda, predseda PV ZPKO

Rafael Rafaj, podpredseda PV ZPKO

Ján Košiar, duchovný PV ZPKO

Eva Zelenayová, šéfredaktorka časopisu Svedectvo
Bratislava 13. januára 2020

Na obzore sexistické náboženstvo

Vyznať sa v spektre 25 politických subjektov zúčastňujúcich sa volieb je aj pre znalca politickej scény náročné. Nemožno sa teda čudovať naším členom a sympatizantom, že strácajú prehľad o tom, kto je kto. Kto je nositeľom kresťanských hodnôt a ochrancom národnoštátnych záujmov a kto slúži iným bohom.

Parlamentné voľby 2020 sa vyznačujú niečím, na čo pred pár rokmi by sme si neboli ani len pomysleli. Zmena, o ktorej mnohí hovoria, nie je iba taká obyčajná zmena vlády. Ide o civilizačnú zmenu, o zmenu identity slovenského národa. Slovenský katolicizmus bol od vzniku prvej ČSR trŕňom v oku pražskej vládnej elity. Slovenskí kňazi a biskupi napríklad mali problém získať cestovný pas, aby sa cudzina nedozvedela o pomeroch v štáte. Dnes žijeme v digitálnej dobe a informácii je viac, než si ich ľudia dokážu kriticky vyhodnotiť. Ale kresťanstvo je aj dnes problém, už nielen slovenský, zdá sa, že celosvetový. A to, čo v súčasnosti charakterizuje boj

proti kresťanstvu je Istanbulský dohovor. Rozvracia rodinu, dláždí cestu homosexuálnym manželstvám a adopciám detí homosexuálnymi párami. Nativne nastoľuje liberálnu demokraciu, ktorej rodina a národ sú ukradnuté a keďže ide o kozmopolitne založenú societu, ani štát nepotrebuje.

SLOVO SVEDECTVA

Je zaujímavé, že k progresívnej liberálnej línii sa na Slovensku pridalo aj KDĽ, OĽaNO, SaS i Sme rodina a z nových strán priam extrémne progresívnu liberálnu formu predstavujú Progresívne Slovensko, Spolu, Za ľudí. Tieto politické subjekty nemajú problém schváliť Istanbulský dohovor a prezidentka Zuzana Čaputová len na to čaká.

Na druhom brehu sú strany Smer-SD, SNS, Kotlebovci ĽS NS. No Smer-SD ako sociálna demokracia sa nevie zbaviť komunistického výkladu dejín a vo svojich radoch má dokonca poslanca hanobiaceho politických väzňov komunizmu. Smer-SD aj SNS odmietli

spoluprácu s Kotlebovcami, rovnako ako Harabinova strana Vlasť.

Ku kandidujúcim politickým subjektom odmietajúcim Istanbulský dohovor, nie Kotlebovcov, patria Slovenská ľudová strana Andreja Hlinku a Slovenská liga. Ukazuje sa, že voľby by mohli vyhrať Smer-SD alebo Kotlebovci. No nemusia zostavovať vládu, ak nebudú mať dostatočný koalíčný potenciál. Hrozba, že prezidentka poverí zostavením vlády progresívnych liberálov je značná a rovnako hrozivá je aj predstava, ak by vymenovala úradnícku vládu podriadenú priamo prezidentke. Istanbulský dohovor, prílev imigrantov aj s mešitami či americké základne by sa veľmi skoro stali slovenskou realitou. Ani predčasné voľby by už rozklad Slovenska nezastavili.

Progresívci otvorene hovoria o novej identite Slovenska, takže ak zvíťazia, Slovensko a Slováci sa rozplynú v európskom priestore ako vazali nového sexistického náboženstva.

Eva Zelenayová
šéfredaktorka

Rozlúčka s Tonkom Semešom

V sobotu 25. januára sa v Dechticiach konala posledná rozlúčka s našim členom, politickým väzňom Antonom Semešom. Zádušnú omšu celebroidval emeritný arcibiskup Ján Sokol so spoluúčasťou ďalších jedenástich kňazov. Na rozlúčke sa zišlo množstvo významných osobností, priateľov a príbuzných. Telesné pozostatky A. Semeša boli uložené do rodinnej hrobky na cintoríne v Dechticiach a spomienkové stretnutie pokračovalo v miestnom kultúrnom dome.

Homíliu predniesol duchovný PV ZPKO, ThDr. Ján Košiar. Podstatné časti z nej uverejňujeme:

„Celý národ zaplače, keď zomrie múdry a vzdelaný človek.

Každé srdce zaplače, keď zomrie dobrý človek, ktorý mnohým pomohol.

Chystali sme sa, minimálne všetci čo sme tu, že 30. januára oslávim spolu s ním deväťdesiatku jeho pestrého a na udalosti bohatého života. Anton Semeš – kňaz, trpiteľ za vieru, politický väzeň č. A-05658, historik, disident, vydavateľ a rozširovateľ samizdatovej a kedysi zakázanej náboženskej literatúry, dobrý človek už oslavuje v nebi. Nech je za to Pán Boh oslávený.

Jeho životné osudy boli výrazne poznačené krutou dobou, v ktorej nám bolo súdené žiť. Bolo to obdobie, keď každý z nás pred novembrom 1989 bol vystavený náročným skúškam, keď sa tvrdo preverovala sila charakteru. Je len málo jednotlivcov, ktorí zložili maturitu s takými skvelými výsledkami, ako náš brat a priateľ Tono Semeš.

Získal si ho Don Bosco

Narodil sa v Ložine na Zemplíne 30. januára 1930. Po ľudovej škole doma, študoval na Gymnázium v Michalovciach a býval u saleziánov. Tam si ho získal Don Bosco a preto sa rozhodol vstúpiť k nim. Tu sa začína prejavovať jeho túžba po kňazskom a aj po rehoľnom povolani. Oslovil ho duchovno-pastoračný štýl saleziánskej rehole. Saleziáni mali v Michalovciach faru, oratórium i mládežnícke stredisko.

Z piatej triedy gymnázia v Michalovciach odchádza v roku 1946 do Hodov pri Galante, kde popri štúdiu začína aj formáciu na rehoľné povolanie. Do Hodov pri Galante preto, lebo iba riaditeľ gymnázia v Galante mal v tom čase odvahu pripustiť saleziánov-externistov k maturitnej skúške. Za to mu patrí veľká vďaka.

Sv. omšu za Antona Semeša celebroidval dp. Ján Košiar. Foto Eva Zelenayová

Nádejnú cestu ku kňazstvu násilne prerušila Barsbarská noc v apríli 1950, keď komunistický režim zatvoril kláštory mužských rehoľ. Rehoľníci boli deportovaní do tzv. koncentračných kláštorov a študenti do prevýchovných pracovných táborov. Tonko ako študent, dva mesiace pred maturitou, keďže už mal 18 rokov, bol najprv internovaný v Podolínci, odkiaľ sa síce aj pokúšal ujsť, ale nepodarilo sa mu to. Tak bol povolaný ako vojak do PTP. Odviekli ho do západnej časti štátu na prevýchovu. Spočiatku bol nasadený pri Libave na Morave, neskoršie v Plzni, kde pracoval na stavbe kasární.

Osudná rieka Morava

Spolu s ostatnými saleziánmi sa aj náš Tonko chcel dostať na štúdiá na Západ, do Turína. Bol v tretej skupine, ktorá sa pokúšala cez Moravu dostať do Rakúska, žiaľ neúspešne. Plánovaný odchod skupiny, v ktorej bol aj Tono, sa mal uskutočniť v noci z 8. na 9. apríla 1951.

Hladina Moravy bola veľmi vysoká, preto sa vrátili. V pondelok 9. apríla 1951 ráno sa rozbehla veľká policajná akcia. Skupiny pohraničnej stráže robili prehliadky v domoch, na povalách i stodolách. Pochytili všetkých, ktorých našli.

Anton Semeš bol v procese Titus Zeman a spol. odsúdený na 14-ročný pobyt do uránových baní v Jáchymove. Bol označený ako vatikánsky a americký agent. V jeho spise stálo: „Menovaný po Vianociach ušiel z dovolenky k Američanom, vyškolil sa za agenta a ovešaný samopalmi, guľometmi a granátmi sa vrátil s cieľom rozbiť republiku.“

Z duše Antona Semeša, aj keď už bol ženatý a otec rodiny, nikdy neodchádzala myšlienka slúžiť Kristovi ako kňaz, prostredník medzi Bohom a ľuďmi a vysluhovateľ sviatostí. Táto myšlienka nadobudla konkrétnu formu okolo roku 1970 v stretnutiach a rozhovoroch s priateľom a teológom Jánom Krajňákom,

s ktorým mal podobný životný príbeh. S jeho podporou a povzbudením Anton Semeš tajne absolvoval teologické štúdium a biskup tajnej cirkvi, bazilián Nikodém Mikuláš Krett OSBM, ho vysvätil za kňaza Katolíckej cirkvi východného obradu.

Objavil nám kus dejín

Po páde totality prišla z Vatikánu výzva, aby niektorí tajne vysvätení kňazi absolvovali vysviacku ešte raz, podmenečne, sub conditione. V tom čase bol Anton Semeš už dôchodca a preto nebol zaradený do pastorácie. O celej situácii vedel vtedy najvyšší predstaviteľ podzemných cirkevných štruktúr, biskup, neskôr kardinál Ján Chryzostom Korec. Totiž aj kňazstvo Antona Semeša išlo v linii Korcovej apoštolskej postupnosti.

Nemôžeme nespomenúť jeho trvalý záujem o históriu. Vlastným úsilím sa vypracoval na vynikajúceho odborníka v oblasti najstarších dejín kresťanstva na Slovensku, predcyrilometodského obdobia. Jeho kniha Nie sme tu odvčera vyšla v dvoch vydaniach. Okrem toho Tonko je autorom publikácie Populárne dejiny Zemplínskej župy a desiatok kratších historických a populárno-historických článkov a štúdií.

Po páde komunizmu sa s plnou energiou venoval budovaniu Gréckokatolíckej cirkvi, teraz už v podmienkach slobodnej činnosti a rozvoja.

Tonko môj, čo sa dá robiť, budeš nám chýbať, ale taký je život. Bohu vďaka za ten tvoj a dovidenia v nebi. Tam nech ti tvoj anjel strážny prečíta aj gratuláciu pápeža Františka k tvojej deväťdesiatke: Svätý Otec František z celého srdca udeľuje svoje apoštolské požehnanie Antonovi Semešovi k jeho 90. narodeninám. Zatiaľ čo toto požehnanie rozširuje aj na všetkých jeho príbuzných a blízkych priateľov, ktorí spolu s ním ďakujú Pánovi, za všetky dary, ktorými ho Pán potešil počas jeho dlhého života, želá mu dlhý život, pevné zdravie, jasného ducha a všetko len to najlepšie.“

Medzititulky redakcia

Slovensko na rázcestí

V tomto volebnom období sa podarilo presadiť pre bývalých politických väzňov podstatné, až 100-percentné zvýšenie príplatku k dôchodku. Poslanecký klub SNS nadviazal na môj zákon č. 274 z roku 2007 a novelizoval v ňom skokové zvýšenie. Naši poberatelia by mali dostať zvýšený príplatok k dôchodku vo februárovom termíne. Takže úloha splnená i keď len z polovice, pretože sa, žiaľ, do zákona nepodarilo zahrnúť „deti“ politických väzňov, dnes mnohé v dôchodkovom veku. Tak poslanci, ako aj riaditeľ Sociálnej poisťovne ma upozorňovali, že by to vraj ohrozilo schválenie novely. Aj kvôli financiám. A tak pre nastávajúce volebné obdobie ostáva úloha vytvárať nový lobbing pre kategóriu diskriminovaných detí po politických väzňoch. Vieme, že s nimi trpeli celé rodiny.

Prvou diskrimináciou bolo obmedzenie vzdelania. Keď som bol za otcom v llavskej väznici, podal mi náborový inzerát chemického učilišťa v Bratislave a povedal, aby som zabudol na gymnázium aj na vysokú školu. Už vtedy to presne odhadol ako aj mnoho iných vecí v spoločnosti. Sníval som totiž študovať astronómiu alebo históriu. Moja vôľa po vzdelaní ma trikrát priviedla na prijímacie pohovory... Matúš Kučera, otcov spolužiak z histórie, ktorý bol v tom čase v komisii mu prezradil, že prišiel „zhora“ zákaz. A tak som od svojich devätnástich rokov začal pracovať ako robotník v trojsmennej prevádzke. A to bola druhá diskriminácia, ktorá trvala až do roku 1995, keď som odišiel za svojím talentom. Všetci traja bratia sme si po revolúcii nakoniec hravo urobili vysoké školy. Talentové pohovory na žurnalistiku som dokonca s prehľadom vyhral. Začínajte však kariéru v štyridsiatke!

Hlásia sa diskriminované deti

Mnohé deti politických väzňov tak boli objektívne vyfaulované z pracovného uplatnenia, čo zmenší ich dôchodok. Stále trpíme starý byrokratický a aj ideologický prístup. Keď som ako poslanec rokoval spolu s Arpádom Tarnóczym a Tonkom Malackým s ministerkou práce (Smer-SD) o zákone k príplatku k dôchodku (2007) a navrhoval som zahrnúť aj deti, odmietla uznať, že by takéto prípady boli. Vtedy nový zákon sociálni demokrati len s nevôľou prijali. V kuloároch ma začali volať „ľudák“, hoci nechápem prečo. Dnes už máme našťastie zdokumentované mnohé prípady poškodenia kariéry detí, počnúc zmareným štúdiom a končiac pracovným zaradením, zväčša hlboko pod ich schopnosti a talent. Museli sme sa ako Štefánik prebijať životom, lebo ako on sme sa chceli. Vôľa našich otcov sa preniesla aj na nás a sme to my, kto budeme niesť svedectvo a posolstvo protikomunistického odboja ďalej.

Vracia sa „nežne“ totalita?

Politickým väzňom komunizmu a ich rodinným príslušníkom nepraje paradoxne ani liberálna atmosféra, ktorá sa

na Slovensku šíri. Liberalizmus a ľavicový progresivizmus už majú svoj „nový proletariát“ – rôzne menšiny, vrátane sexuálnych a dogmy – migráciu. Na toto zameriavajú svoju politickú a aj sociálnu pozornosť. Väčšina z nás totiž vyznáva tradičné, konzervatívne hodnoty ako je láska k domovine, rodisku, rodákovi a vernosť Bohu, viere a tradíciám. Mnohí väzni trpeli aj pre sen o slobodnom a zvrchovanom Slovensku, čo novým nadnárodným elitám rovnako neseďí do ich globalizačných plánov. Preto sme len trpení, ale nie podporovaní. A tiež neviditeľní v médiách hlavného prúdu, pretože po 30 rokoch od pádu totality sa opäť oživujú staré praktiky propagandy, manipulácie verejnej mienky a používanie slovníka politickej korektnosti, čo je len iný pojem pre cenzúru. Áno, systém útočí aj na slobodu slova, žiada obmedziť slobodu prejavu pre systém citlivých, opäť ideologických dogiem. Preto sme nemohli mlčať a postavili sme sa na stranu pravdy, slobody a spravodlivosti. V januári sme napísali otvorený list ministrom a žiadali prepustiť dvoch väznených len preto, že ich spôsob novinárčiny mnohým prekážal. A podarilo sa, za čo nám aj poďakovali. Dali sme najavo, že politickí väzni a naša organizácia sa nebudú mlčky a so sklonenou hlavou pozeráť na zavádzanie neototalitných praktík, ktoré sme na vlastnej koži zažili, a preto si v novembri 89 povedali: Už nikdy viac! Ani nových politických väzňov.

Nechceme kádrovanie ani kráglovanie

Dovoľte mi v mene prenasledovaných ľudí z komunistickej diktatúry vyjadriť rozhorčenie nad vývojom. Viem, že to tak mnohí cítite. Je načase povedať hlasné „nie“ mnohým liberálnym a ľavičiaršským trendom a praktikám médií, politiky, justičných orgánov a angažovaných aktivistov z mimovládnych organizácií. V slobodnej spoločnosti už nik nesmie spisovať zoznamy nepohodlných. Taktiež systému nemôžeme dovoliť obviňovať ľudí bez dôkazov a vynášať dopredu súdy. Spoločnosť potrebuje očistu, ale nie, aby sa so špinavou vodou z vaničky vylialo aj dieťa demokracie, národniarstva, tradičnej rodiny či suverenity občana. Nepotrebujeme nových Urváľkov, ani angažovaných novinárov, ani politikov, ktorí vnášajú do spoločnosti rozvrat, polarizáciu, vzájomnú nenávisť, hľadanie vnútorného či vonkajšieho nepriateľa.

Blížia sa parlamentné voľby, preto je na nás, aby sme starostlivo vybrali, bez emócií a hnevu, kto dokáže problémy spoločnosti nielen pomenovať, ale aj riešiť; koho poznáme a vieme sa zaručiť, že nesklame; že bude rovno držať chrbticu a priamo hľadieť na nešváry; koho dar nezvedie a hrozby neskolia; kto bude chrániť Slovensko, národ a rodinu a dokáže sa postaviť proti zavádzaniu nových ideológií do spoločnosti; kto sa už osvedčil a na koho sa môžu bývalí politickí väzni opäť spoľahnúť, že bude myslieť aj na nich a najmä na odkaz: Slovensko, ani vieru si nedáme!

Rafael Rafaj
podpredseda PV ZPKO

Živió pre Janka Košiara

Ján Košiar (1. 2. 1960 Levoča) Základnú školu i gymnázium vychodil v rodisku, maturoval v roku 1978, v rokoch 1978-1983 študoval na Elektrotechnickej fakulte SVŠT v Bratislave. V roku 1983 emigroval do Talianska, aby sa mohol stať kňazom. Dňa 21. júna 1987 ho vysvätil v Bazilike sv. Petra vo Vatikáne pápež sv. Ján Pavol II. Počas štúdia v Ríme spolupracoval so slovenským oddelením vatikánskeho rozhlasu, ako aj so slovenskou redakciou BBC v Londýne.

Po Novembri 1989 bol rehabilitovaný a vrátil sa na Slovensko. V rokoch 1990-1995 redigoval slovenské vydanie periodika *Pro fratribus - pre bratov*. V rokoch 1993-1995 bol zároveň predsedom Spoločenstva kresťanských humanitných organizácií v Slovenskej republike. Bol členom Združenia slovenských novinárov, v rokoch 1992-1994 zástupcom šéfredaktora *Katolíckych novín*. Neskôr sa stal tajomníkom Ústavu dejín kresťanstva na Slovensku, ktorý založil Milan S. Ďurica. V rokoch 1996-1999 pracoval v Slovenskej televízii. Komentoval aj priame prenosy sv. omši pápeža Jána Pavla II. z Vatikánu a z jeho apoštolských ciest. Inicioval aj dohodu s Vatikánskym televíznym centrom, umožňujúcu bezplatné priame prenosy z Vatikánu i z ciest pápeža po svete. Od roku 1990 spolupracoval tiež s rozličnými vydavateľstvami na redakčnej, autorskej i manažérskej príprave početných knižných publikácií. V roku 1999 sa vrátil do Ríma, kde do roku 2005 pracoval ako redaktor slovenského programu Vatikánskeho rozhlasu. Potom, do konca roku 2012 pôsobil v diplomatických službách zvrchovaného rádu Maltézskeho rytierov v Bieloruskom Minsku. Členom PV ZPKO sa stal v roku 2008, podpredsedom INTERASSO v roku 2014.

(EZ)

Gratulanti Ján Litecký Šveda s manželkou a jubilant Ján Košiar.

Foto Eva Zelenayová

Sto pozvaných, výkvet slovenského intelektuálneho sveta, mnoho priaznivcov a veriacich sa v sobotu 1. februára zišlo v trnavskej bazilike sv. Mikuláša, aby sa poďakovalo Bohu za dar života a kňazstva ThDr. Jána Košiara. Homíliou sa prihovril emeritný arcibiskup Ján Sokol, zo spolubratov spomínal na roky spoločne strávené v Ríme dp. Šebastián Košút a za politických väzňov predniesol vlastnú báseň venovanú oslávencovi Anton Čulen. Následne v galantskom hoteli City sa stretlo všetko, čo predstavuje zdravú krv slovenského národa. Prišiel brat historika Milana Ďuricu z Prahy, brat nebohého biskupa Pavla Hnilicu z Ríma a celý rad osobnosti náboženského a kultúrneho života Slovákov.

Pred piatimi rokmi, pri príležitosti životného jubilea poskytol dp. Košiar, duchovný PV ZPKO, Svedectvu rozhovor, ktorý by sme mohli nazvať prorockým. Na otázku, prečo sa stal členom organizácie PV ZPKO a nie KPVS, ktorej bol v tom čase predsedom populárny Anton Srholec, odpovedal: „To je veľmi jednoduché a pre mňa jasné. Dnešná KPVS nie je tá prvá, pôvodná. Zmena nastala na sneme v roku 1999, na ktorom som sa nezúčastnil. Ale pronárodná orientácia PV ZPKO je mi nielen bližšia, ale aj prirodzená, nakoľko som žil v cudzine a tam Slovákom často nevedeli prísť ani na meno. A tiež súčasný postoj pána predsedu KPVS (dodnes to

nedementoval ani nedoplnil, ako to myslí), že Katolícka cirkev je posledná bašta totality (www.webnoviny.sk/rozhovory/srholec-katolicka-cirkev-je-posledna-320096-clanok.html), ktorá musí padnúť. S tým sa nikdy nestotožním. **Pre mňa je Cirkev mystické telo Ježiša Krista Božieho Syna, cez ktorú je Boh prítomný vo svete, a jej členmi sú všetci pokrstení. Nielen kardináli, biskupi, kňazi a laickí veriaci, ktorí veria, že Ježiš Kristus je Boží Syn, a že vstal zmŕtvych. A že má čo povedať dnešnému svetu a človeku, ako má žiť, aby si už tu na zemi nerobil zo života peklo. Jeden druhému zle, ale naopak, aby si ľudia navzájom pomáhali, mali sa radi a odpúšťali si. Tak aká totalita? Slobodne sa k tomu predsa hlásime, a sme radi, že zatiaľ ešte môžeme.“**

Zatiaľ môžeme. Za ostatných päť rokov sa situácia rapídne zmenila. Boj proti Cirkvi nielen u nás, ale v celom svete nadobúda obrovské rozmery a etabluje sa v liberálnom prostredí. Janko Košiar sa jasne postavil na stranu obrancov Cirkvi a národa a preto je liberálnymi médiami ustavične prenasledovaný a znevažovaný. Napokon podobne ako emeritný arcibiskup Ján Sokol.

Janko náš, nedaj sa, vieme, že to dokážeš! K jubileu srdečne blahoželáme!

Eva Zelenayová

„Znárodnenie“ - najväčšia krádež v našich dejinách

Samozvaný prezident ČSR Eduard Beneš (bol prezidentom len v duchu nereálnej právnej fikcie kontinuálnej existencie ČSR) bol kľúčovou osobou pri nastolení komunizmu v ČSR. Keďže hegemoniálne postavenie ZSSR bolo na jar 1945 na európskom kontinente bezkonkurenčné. Vychádzajúc z jeho predvojnovaj agresívnej expanzie sa nedalo očakávať, že by územné a politické aspirácie stalinského Sovietskeho zväzu v oblastiach susediacej s jeho západnými hranicami, do ktorej patrilo aj Česko-Slovensko, boli menšie než nedávne nároky Nemecka, ktoré stálo na prahu totálnej porážky. Beneš si počas rokovaní v Moskve (marec 1945) uvedomoval tieto skutočnosti, no keďže spoluprácu so ZSSR (ktorá automaticky predpokladala i spoluprácu s vedením komunistickej strany na čele s Gottwaldom) oddávna pokladal za „kategorický imperatív“, neostávalo mu nič iné, len sa do Prahy vrátiť cez Moskvu.

Beneš vcelku správne hodnotil veľmi obmedzený záujem západných veľmocí o osud Česko-Slovenska, ale na druhej strane veľmi precenil potrebu ochrany obnoveného štátu zo strany ZSSR. V situácii, keď Nemecko, ktoré tento štát zlikvidovalo, zmizlo z mapy Európy ako mocenský činiteľ, Sovietsky zväz vlastne Česko-Slovensko nemal pred kým chrániť. Túto vec Beneš buď nedomyslel, alebo ju akceptoval preto, aby si za každú cenu zabezpečil návrat na pražský Hrad a vyhol sa tak osudu opätovného exulanta. „Ochrana“ zo strany Sovietskeho zväzu totiž automaticky prinášala podstatné zvýšenie váhy komunistov v politickom živote obnovej republiky a vytvárala situáciu, v ktorej komunisti mohli pokojne vládnuť bez Beneša, ale Beneš nemohol vládnuť bez komunistov.

Prvé boli Benešove dekréty

Dlhé roky bolo bývalé Česko-Slovensko krajinou, kde sa vládnucej komunistickej strane podarilo zlikvidovať všetko súkromné podnikanie. Kým v niektorých štátoch bývalého východného bloku - Poľsku či Maďarsku - existovali aspoň drobní podnikatelia, v Česko-Slovensku bolo všetko v štátnych rukách. Prvý krok k znárodneniu urobil prezident Eduard Beneš svojimi dekrétmi z 24. októbra 1945. Druhá vlna znárodňovania sa začala po nástupe komunistov k moci v roku 1948.

Po skončení druhej svetovej vojny bola 4. apríla 1945 v Košiciach vymenovaná prvá povojnová vláda na čele so sociálnym demokratom Zdeňkom Fierlingerom. O deň neskôr prijala Košický vládny program. V programe sa už prejavil silný vplyv komunistickej strany, okrem dôrazu na spojenectvo so Sovietskym zväzom, sa v dokumente hovorilo o národnej správe vo veľkých podnikoch a tiež o konfiškácii majetku fašistov, zradcov a kolaborantov. Vzhľadom na to, že v tom čase ešte nepracovalo Národné zhromaždenie, vydával prezident Beneš na návrh vlády dekréty, ktoré mali platnosť zákona. Najskôr išli do štátnej správy majetok Nemcov, Maďarov, zradcov a kolaborantov a následne sa im skonfiškovala aj pôda.

„Vítazný“ február

Pomocou Benešových dekrétov podpísaných 24. októbra 1945 prešli do vlastníctva štátu bane, banky, poisťovne, priemyselné podniky s viac než päťsto zamestnancami a vybrané podniky s viac ako 150 zamestnancami. Celkovo sa znárodnilo vyše tritisíc podnikov (približne 16 percent z celkového počtu), ktoré predstavovali dve tretiny vtedajšieho priemyslu. V mnohých prípadoch komunisti pomocou sfalšovaných dokumentov dekréty obchádzali a znárodňovali aj menšie podniky. Filmový priemysel bol znárodnený v roku 1946. Gottwald ešte v marci 1946 vyhlásil, že politické a ekonomické reformy, ktoré sa uskutočnili po oslobodení, sú krokmi k socializmu, avšak tento nebude dosiahnutý sovietskym typom. Vyslovene uviedol, že diktatúra proletariátu v československých podmienkach nebude nastolená, ale Česko-Slovensko uplatní vlastnú cestu k socializmu, čo znamenalo predovšetkým ovládnutie štátneho aparátu komunistami, najmä silových rezortov - ministerstva vnútra, ministerstva obrany.

Píše sa február 1948. Mesiac, ktorý neskôr socialistická propaganda (nielen) v rámci Česko-Slovenska bude oslavovať ako „vítazný“. Tými vítaziaci boli komunisti, ktorí po demisii demokratických ministrov obsadili všetky posty vo vláde. Česko-Slovensko tak definitívne nabralo kurz Moskva a celá spoločnosť sa mala podieľať na tvorbe „svetlejších zajtrajškov“.

Znárodnenie pred 48. neodškodnené

Komunistický režim si likvidáciou súkromného sektoru postupne upevňoval moc. Už 28. apríla 1948 začalo Ústavodarné národné zhromaždenie prijímať jeden znárodňovací zákon za druhým. Takto boli poštátnené priemyslové a potravinárske závody nad päťdesiat zamestnancov, ojedinele aj s menej zamestnancami, stavebné, dopravné aj polygrafické podniky, veľkoobchod a zahraničný obchod, cestovné kancelárie a liečebné ústavy. Celkom pripadlo štátu viac než päť tisíc podnikov. Komunisti s podnikateľmi rozhodne nezachádzali v rukavičkách. Nazývali ich triednymi nepriateľmi, cudzím telesom v národnom hospodárstve a častovali ich nadávkami paraziti a šmelinári.

Napriek tomu, že nová ústava z 9. mája 1948 deklarovala ochranu drobného a stredného podnikania (do 50 zamestnancov) a nedotknuteľnosť osobného majetku, prax vyzerala inak. Štát pomocou rôznych obmedzení zneprijemňoval živnostníkom život do tej miery, že koncom roku 1948 pracovalo v súkromnom sektore len 3,5 percenta pracovníkov z celého priemyslu. Štátne podniky presadili monopol výroby a ovládli trh.

V roku 1953 sa počet súkromných živností pohyboval na dvadsaťpercentnej úrovni roka 1948. Začiatkom 60. rokov už v Česko-Slovensku súkromný sektor takmer neexistoval.

Majetok zhabaný po komunistickom prevrate mohli pôvodní vlastníci získať späť čiastočne po roku 1989 v rámci reštitúcií. Znárodnenie väčších firiem pred rokom 1948 však nebolo odškodnené.

Peter Mulík

Blahoslavený Titus Zeman, mučeník

Liturgická spomienka na blahoslaveného Titusa Zemana sa konala 8. januára. Slávenie sa konalo prevažne v saleziánskych spoločnostiach.

Titus Zeman sa narodil 4. januára 1915 vo Vajnorochoch pri Bratislave. Bol najstarším z desiatich detí. Vyrastal v rodine, ktorá od útleho veku vychovávala deti k viere. Ľudovú školu navštevoval vo Vajnorochoch. Vo svojej farnosti poznal mladého kňaza Michala Buzalku, neskoršieho biskupa, ktorý sa stal jeho vzorom.

V roku 1925 vážne ochorel. Nemohol sa zúčastniť púte k Sedembolestnej Panne Márii a tak prosil otca, aby ho vyniesol von, keď sa bude vracat procesia. Pohľadom na kríž a zástavy sa stalo niečo nepochopiteľné. Titus podľa svedkov sa zázračne uzdravil. Od tejto chvíle sa rozhodol pre duchovné povolanie. Teológiu začal študovať v roku 1937 v Ríme na Gregoriánskej univerzite a pokračoval v mestečku Chieri, neďaleko Turína. Kňazstvo prijal z rúk kardinála Maurilia Fossatiho v Turíne 23. júna 1940 v Bazilike Panny Márie Pomocnice kresťanov.

Po skončení štúdia v Taliansku sa vrátil na Slovensko. Pôsobil v saleziánskom oratóriu v Bratislave na Miletičovej ulici. Keď v roku 1946 komunistická moc žiadala odstránenie krížov zo škôl, postavil sa proti. Po tomto proteste bol prepustený z učiteľských služieb.

Stal sa prevádzáčom

V noci z 13. na 14. apríla 1950 sa na Slovensku uskutočnila Barbarská noc, keď komunisti obklúčili kláštory a nehumánnym spôsobom odviekli rehoľníkov do sústredovacích táborov. V tom čase bol Titus Zeman na fare v Šenkviaciach. Trápili ho myšlienky, aká situácia nastane do budúcnosti s jeho bratmi saleziánmi. Preto sa rozhodol, že ich bude ilegálne prevádzať na teologické štúdiá do Turína. Navštívil dona Františka Revesa na fare v Brodskom a zveril sa mu so svojím zámerom.

V lete 2. júla 1950 navštívil dona Titusa v Šenkviaciach don Ernest Macák a navrhol mu, aby odvádzal nedoštudovaných bohoslovcov do zahraničia, aby si mohli dokončiť teologické štúdiá. Oznámil mu, že ho zoznámia aj s prevádzáčom. Prvá a druhá ilegálna cesta prechodu cez hranice až do Turína bola úspešná. Po druhej výprave, v októbri 1950, sa don Titus vrátil z Talianska do saleziánskeho ústavu v Linzi a zistil, že Jozefa Macka a Františka Totku (druhý prevádzáč) zaistila rakúska polícia. Don Titus čakal, kedy ich prepustia, aby mohol zorganizovať aj tretí prechod cez hranice. Keď ani v marci 1951 nebol Jozef Macek ešte na slobode, dohodli sa s Františkom Totkom, že ďalšiu výpravu zorganizujú sami aj napriek tomu, že František Totka nebol taký skúsený a navyše bol neplavec.

Nadránom 8. apríla 1951 sa vydali na cestu. V noci bola búrka a terén, ktorým išli, bol rozbahnený. Cesta bola dlhá a únavná a starší kňazi nevládali sťaženým terénom postu-

povať potrebným tempom a zaostali. V skupine nastal chaos, niektorí kňazi, najmä neplavci, to fyzicky a psychicky nezvládli. Báli sa pokračovať v ceste cez rozvodnenú rieku. Nakoniec sa rozhodli, že sa vrátia. Skupina sa postupne rozpadla. Po rozchode ich spozorovali pohraničníci a za pomoci armády a polície šestnástich z dvadsiatich dvoch chytili.

Hrôzy mučenia

Začala sa vyšetrovacia väzba. Don Titus o období vypočúvania, mučenia a väznenia povedal svojmu bývalému študentovi Augustínovi Krivosudskému: **„Najväčšie fyzické a psychické násilie som prežil vo vyšetrovacej väzbe. Pod oknom cely som mal popravisko. Denne tam privádzali ľudí, pričom som počul veľké, silné neľudské výkriky a náreky. Aj tam ich ešte mučili. Žil som v neustálom strachu a strese, kedy sa otvoria dvere na mojej cele a vyvedú ma na popravisko. Pozri na mňa, ako som zošedivel. Keď sa mám v mysli vrátiť k tým neopísateľným mučeniam, poviem ti úprimnú pravdu, zmocňuje sa ma úžasná hrôza. Napríklad, viackrát pri vypočúvaní priniesli plné vedro výkalov zo žumpy, ponorili mi hlavu a držali, pokým som sa skoro nepridusil. Dostával som obrovské kopance a bitie tvrdým predmetom po celom tele. Búchali mi hlavu o stenu alebo o dlažbu, keď som ležal na zemi. Viackrát som mal otras mozgu. Často ma skrvaveného bez možnosti umytia hodili do cely, pokým som sa prebral. Keď som nebol na výsluchu, neumožnili mi nijaký odpočinok. Blikotavým svetlom a zvukmi neprirodzenej frekvencie ma atakovali, aby som sa celkom vyčerpал. V noci som musel ležať na betóne s rozťahnutými rukami, úplne nahý, a keď som sa schúlil, tak ma obľali studenou vodou a bili. Na pravé ucho som dostal taký silný úder, že som v tom momente stratil sluch a úplne som ohluchol. Okrem toho mi pichali pod nechty špendlíky a tak ma mučili.“**

Súdne pojednávanie proti Titusovi Zemanovi a spoločníkom sa začalo 20. februára 1952. Don Titus bol v obžalobe opísaný ako špión Vatikánu, vlastizradca, ktorý ilegálne odvádzal z republiky ďalších nepriateľov štátu. Bol odsúdený na 25 rokov odňatia slobody. Prežil niekoľko väzení, najhoršie vo Veži smrti v Jáchymove. Z väzenia s podlomeným zdravím bol prepustený 10. marca 1964. Verejne kňazskú službu mohol vykonávať až začiatkom roka 1968. V roku 1968 ho nečakane vo Vajnorochoch navštívil Gustáv Husák a ponúkal mu novú prácu, ktorú neprijal. Jeho šľachetné a obetavé srdce dotieklo 8. januára 1969. Pochovaný je v rodných Vajnorochoch. V roku 2017 bol vyhlásený za blahoslaveného.

Naša organizácia požiadala arcibiskupa Stanislava Zvolenského, predsedu KBS, aby vyhlásil blahoslaveného Titusa Zemana za patróna politických väzňov. Dodnes sa nevyjadril. Blahoslavený Titus Zeman, oroduj za nás.

Juraj Vrábel

Svätopluka na nás!

Február je mesiac ako každý iný, až na to, že je najkratší v roku. To vplyvom reformy kalendára na príkaz pápeža Gregora XIII. (1502 – 1585) a ten konal na základe rozhodnutia Tridentského koncilu, čo svedčí o vplyve Cirkvi na život vtedajšej spoločnosti. V roku 1582 po štvrtom nasledoval pätnásty október, aby došlo k odstráneniu odchýlky medzi lunárnym a kalendárnym rokom s tým, že počas každých štyristo rokov musia byť zrušené tri priestupné roky. Odchýlka dovtedy narástla od čias Júliusa Céзара, ktorý bol pri kolíske juliánskeho kalendára, na jedenásť dní a trinásť minút. V Uhorsku nový kalendár prijali o päť rokov (1587), ako posledné štáty sa k reforme pridali Anglicko a Írsko v roku 1572; ortodoxné štáty (Rusko a Grécko) až v 20. storočí. Aj u nás až v 20. storočí - v mojej rodnej obci Čičava to bolo v roku 1947 - prijali nový kalendár takmer všetci gréckokatolíci, pričom pravoslávni, naši i na celom svete, ostali pri juliánskom kalendári dodnes.

Do našich dejín sa nie veľmi slávne zapísal február v roku 1948, keď komunisti za asistencie vtedajšieho prezidenta „demokrata“ Eduarda Beneša prevzali moc. Aké to bolo jednoduché! Do ulíc vyšli robotníci, milicionári... a prezident ulicu rešpektoval...

A ako sa zapíše do našich dejín tohtoročný február? Čo sa stane po voľbách v posledný februárový deň? Definitívne prevezmú moc liberáli, doslova liberálni fašisti, a nastúpia cestu vymazania tradičných kultúrnych a civilizačných hodnôt, ktoré robia Slovensko Slovenskom? A tiež budú na to potrebovať ulicu, ako sa nám bývalý správca Grasalkovičovho paláca a dnes „slušný“ vodca Rómov pri prekážaní ohlásených zhromaždení strán s iným názorom, vyhrážal?

Taký scenár hrozí. Hrozí, že nám ešte mocnejšie a už definitívne (?) zatvorí ústa nielen cez všemocnú NAKA, ale aj cez rôzne čudné úrady, ktoré sľubujú svet na orwelovský spôsob. Budeme očipovaní a sledovaní ráno, večer, vo dne, v noci? Do osemnástich rokov nebudeme smieť hovoriť či sme muž a či žena? Otvoria sa dvere imigrantom, ktorí prevrátia všetky naše hodnoty hore nohami a nad Bratislavou sa budú vypínať mešity? Predajú ešte aj to, čo už nemáme? Dokonale nám vyrúbu lesy? Zdania dôchodky? Zrušia vlaky zadarmo? Preškolia progresívci, tak ako sľubujú, našich učiteľov, aby tí potom debilizovali naše deti?

Školy formujú národ a „oni“ to dobre vedia. Po predpríprave, počas ktorej potetovaný človek hotujúci sa do premiárskeho kresla, individuálne (?) propagoval užívanie drog medzi školákmi – čo je zrejme beztretná činnosť. Lebo z liberálneho pohľadu škodí deťom údajne menej, ako napríklad citáty z diela Ľudovíta Štúra – vydal signál do frontálneho útoku. V Tablet.tv to onen chlapík povedal jasne: „Žiakov neučia tvorcovia osnov a učebníc, ale učelia. Ak chceme mať kvalitnejšie vzdelaných žiakov, musíme začať učiť učiteľov.“

Takže čierne na bielom: meniť osnovy s pomocou a či na nátlak aj takých vážnych inštitúcií ako je OECD. Čítate

VŠECHNO
NA
PŘIPRAVEN!

Myšlienka! Právnice sú to ocetnice na ľuďoch pripútaní o nápani!

Andrej Stevan
19/2020
Marek Slovák

dobře, OECD je anglická skratka Organizácie pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj, ale akoby práve ekonomike malo pomôcť vymývanie mozgov (!?) - už nestačí. Už nestačí ani vytrvalo, roky-rokúce blokovať vydávanie učebníc pre školy. Treba teda ovládnuť učiteľov, odvieť ich od slovenčiny a dejepisu, od vlastenectva a vymývaním mozgov viesť ich k strate tradičných hodnôt. Pchať im a ich prostredníctvom deťom do hláv všetko, čo pomôže vymeniť v Európe národy, jazyky a štáty podľa smutne známej či skôr neznámej teórie rakúskeho grófa Richarda Nicolauša Coudenhove-Kalergiho...

Náš štát robí na poli vzdelávania veľa chýb. Základné školy dal do rúk obciam a tie sa správajú ako chcú, podľa výsledkov volieb. Alarmujúce: na južnom Slovensku nemajú šancu slovenské deti chodiť do slovenských škôl! Sloboda v školstve znamená, že tretinu vyučovacieho času môžu venovať školy a učelia – čomu chcú. Rodovej, čiže gender ideológii, propagácii LGBTI, multikulturalizmu... Zámer ultraliberálov je veľmi nebezpečný. Ide o naše deti, ich hlavy a duše!

Nezakrývajte si, že takýto vývoj hrozí najmä preto, že my, ostatní, sme ako zmyslov zbavení nesvorní a nejednotní. Ej, majú z nás radosť liberáli! Kolkože to v posledný februárový deň kandiduje národno-kresťanských strán...? Posledná šanca: až do 48 hodín pred voľbami sa ešte môžu niektoré vzdať v prospech iných, inej strany s nádejou na úspech. To by sa však zrejme musel Svätopluk zobudiť v hrobe a podaktorých z nás poriadne vyšibať troma zviazanými prútmi po holých zadkoch! My však ani len nevieme, kde je jeho hrob...

Marián Tkáč

Odkaz väzňa číslo A-05658

Pokračovanie z 1. strany

Korec bol jezuita a eštabáci sa jezuitov báli, ako dobre organizovanej sily. S jezuitmi som sa prvýkrát zoznámil v Podolinci, kam nás pozvávali po známej Barbarskej noci v roku 1951, keď zatvárali kláštory. Sledoval som ich. Oni nie sú rehoľa. Rehole majú prísny režim modlitieb, oni nie, lebo sa museli venovať apoštolátom. Oni sú spoločnosť. No a v Podolinci nás hneď na druhý deň od nich oddelili vysokým plotom. Štátna bezpečnosť mala plán, ako nás zlikvidovať. Ale jezuiti sa nevzdali. Už na tretí deň pátri povedali, chlapci, aký význam má báť sa? Sme v rukách Božích. Či nás tu nechajú alebo zajtra vo vagónoch vyvezú na Sibír, dokončíme vaše štúdiá. Lebo mnohí nemali skončené štúdiá. A oni ich dokázali tak pripraviť, že o tri mesiace porobili skúšky a uzavreli si semester.

● Len jezuiti?

Práveže nie. Ja som bol salezián, pravá ruka profesora Ernesta Macáka. Napísal Zápisky spoza mreží. Poveril ma, aby som počas služby jednu dosku na plote uvoľnil a takto sme sa stretávali, tam sa mnohí zoznámili aj s Korcom. Ale potom nás mladých odviezli stavať priehradu a keď som sa vracal z Jáchymova na jeseň v roku 1956 zachytil som, že Korec býva v Bratislave.

● Bol známym opravárom výťahov.

Nuž táto služba nebola komunálne podchytená, nikto ich nekontroloval. Urobili objednávky a mali voľno. Už po dvanástej išli domov a mohli študovať.

● Aj ty si bol v tejto skupine?

Nie, s Korcom som sa zoznámil až v roku 1968 na Diele koncilovej obnovy. Angažoval som sa u kapucínov, tam sme sa schádzali a tam sme sa aj zoznámili. Býval iba sedemsto metrov odo mňa. Chodieval som k nemu vždy cez televízne noviny. V tom čase nebola vonku ani noha. Na poschodí kde býval, boli tri byty. Z jedného oproti tomu jeho, iste snímali. Chceli predať vedieť, kto tam chodí. Korec bol opatrný. Známa je fotografia z jeho bytu - na stole podstavec s rúrou a cez tú rúru sa zhováral s hosťom, aby ho nemohli odpočúvať. Aj hudbu zvykol púšťať.

● Ako na teba Korec zapôsobil?

Učaroval mi. Keď som prišiel k saleziánom, stal som sa zástupcom vedúceho knižnice. Keď som zbadal knižnicu s tri a pol tisíc výtlačkami, tak som si povedal, týždenne prečítam tri knihy. A zistil som, že Korec robil to isté. Mal obrovské množstvo informácií a úžasnú pamäť. On bol živá encyklopédia. Prekladal najlepšie veci z nemčiny. V roku 1971 Silvo Krčméry dal návrh, aby sme skúsili založiť samizdat pre naše potreby. Už sa vedelo, že to funguje aj inde vo svete, ale nemal sa toho kto chytiť. V tom čase som mal miesto vo Výskumnom ústave prefabrikácie neďaleko Zlatých pieskov a mal som na starosti zásobovanie. Vlastnil som električenkú pre celé mesto, kľúč od zadnej brány, čiže ku mne mohli nepozorovane chodiť ľudia. A mal som neobmedzené množstvo papiera na tlač. Stretol som aj skvelých ľudí, ktorí mi poradili ako čo zariadiť takže v Prahe sme začali tlačiť katolícky samizdat. Fungoval celé roky. Ale boli sme opatrní. Najviac sme posielali po dva kufríky.

● Na čo z tohto obdobia si najradšej spomínaš?

Karol Körper bol počas prvej Slovenskej republiky vedúcim kňazom v Dóme sv. Martina. Zo Španielska získal bleskový katechizmus a ten som vydal. Okamžite jeden kňaz z Ponitria zobral 500 kusov lebo to bola jedinečná šanca, ako rýchlo súkromne pomocou rodičov učiť náboženstvo a kňaz už len detí preskúšal. Aj Korcovi sa to veľmi páčilo, ale jezuiti mali vždy vyššie ciele. Inteligenciu. Pre vysokoškolákov napísal *Filozofiu prírodných vied*. Po literatúre tohto druhu bol taký hlad, že sme nestačili tlačiť. Tie knihy sa prepisovali. Kniha nebola veľká, bolo to jeho filozofické krédo. On sa chystal na to, že ako budúci kňaz bude pracovať s vysokoškolákmi. Jeho zaujímali špičky. Iní jezuiti boli schopní robiť aj so stredoškolákmi. Kurzy, hodiny atď. Pre mňa osobne znamenalo úžasné plus, že som sa dostal k takému intelektuálovi, nabíjal ma informáciami, povzbudeniami, bol to skutočný dar. Fascinoval ma pri debatách úžasným rozhladom.

● Medzi Korcom a niektorými ľuďmi, s ktorými v minulosti spolu-

pracoval, existovala akási animozita. Jednoducho tú deliacu líniu vidíme na vzťahu k Slovensku a k národu. Napríklad Jukl a Krčméry zastávali čechoslovakizmus.

Boli propražskí.

● A Korec bol silne národne orientovaný. Ako sa to medzi nimi prejavovalo?

Celý figel' bol v tom, že Jukl mal otca Čecha, ktorý učil na stavebnej priemyslovke. Manželku si zobral zo stredného Slovenska. Čiže Vlado Jukl sa narodil ako Čecho-Slovák a nečudo, keďže jeho otec z toho ťažil na konci prvej republiky i za Slovenského štátu. Lebo podpísal lojalitu a mohol ďalej učiť. Silvo Krčméry zasa študoval v Prahe medicínu. A u Krčméryovcov vždy bola tendencia prisťahovať sa na vládnucu moc. To bolo za Uhorska a potom aj za Česko-Slovenska. Silvov najstarší brat Karol bol právnik. Ja som poznal aj jeho otca. Niekoľko sa na neho koncom vojny napojil a tak Karol odišiel v tom čase na návštevu na naše veľvyslanectvo v Španielsku. Týždeň bol v Madride a potom odišiel na Gibraltár. Tam sa skontaktoval so styčným dôstojníkom pre Európu a odletel anglickým lietadlom do Londýna s depešou pre Beneša. Spravodajská služba sa postarala. Je to aj literárne podchytené. Oni vedeli, že zasa sa obnoví Československo, že veľmoci, slobodomurári nedovolia žiadne právo na sebaurčenie pre Slovákov, žiadnu Slovenskú republiku. Tam je toto pozadie. Karol sa nikdy neoženil, potom pracoval vo OSN. Mladší bol Vlado, lekár a medzi nimi Mária, tiež lekárka. Najmladší bol Silvo. Otec ich vyslal študovať do Prahy, aby sa stratili. Lebo on jediný z tridsiatich zatknutých bol v Bratislave prepustený. Musel podpísať spoluprácu. Chodil po svete, mal všetky výhody. Jeho syn Vlado sa pochválil, že na Floride chodil do súkromnej anglickej školy pre cudzincov. Bol mimoriadne nadaný.

● Aký bol vzťah medzi Korcom a Silvom Krčmérym?

Na vysokej úrovni. Korec ako biskup zistil, že Krčméry s Juklom sú pokračovateľmi Kolakovičovho laického apoštolátu. Ani jeden sa neoženil. Vlado Krčméry sa neskôr stal kňazom. Tajne ho vysvätil

Takto sme Tonka Semeša v redakcii vídali najčastejšie. Foto Eva Zelenayová

kardinál Korec. Silvo nikdy nechcel byť kňazom. V Maroku sa zamiloval. Korec bol prekvapený, že má aktívny apoštolát. Rozhodol sa, že sa zameria len na svätenie kňazov. Jezuiti ešte v roku 1951 mohli tajne vysvätiť svojho biskupa, no nechali to tak. A saleziáni tiež mohli mať biskupa, to nebol problém. Ale v starom režime zanedbali prípravu na tvrdé prenasledovanie. Bohoslovci i ďalší čo tajne študovali mohli byť vysvätení v rámci skrytej cirkvi. Ani Korec nemal dokončené teologické štúdium. Ale keď všetkých zlikvidovali a v Čechách ochorel páter Marko, jezuita poverený od provinciála, že keď ho zavrú, preberie zodpovednosť. Hľadal medzi kňazmi, ktorí boli na slobode a našiel Hnilicu v Brne. Rozhodli sa, že vysvätia Korca. Korec si nechal tri dni na to, lebo sa pýtal sám seba, či to zvládne. Najskôr ho vysvätili za kňaza o pol roka za biskupa. Hnilicu potom previezli na gumovej loďke do Rakúska.

● **Korec však zostal a aj nad ním sa zavrelo nebo.**

Keď Korec zistil, že po ňom idú tak vysvätil Dubovského. Ten keď zistil, ako funguje skrytá cirkev, zamestnal sa v Prahe a tam sa stratil z dohľadu ŠtB. Cirkev v tom čase sa držala zásady, keď sa nad tebou sťahuje sieť, rýchle odovzdaj biskupské svätenie ďalšiemu. Posledný bol Kaľata. Usadil sa v Košiciach. Robil laboranta v nemocnici. Vyštudoval v Olomouci a jedného dňa mu biskup Tóth povedal, aby sa pripravil, urobil si duchovné cvičenia na chate, lebo o dva týždne ho v labaku, keď všetko odíde, vysväti. Kaľata namietal, že mu chýba skúška z cirkevného práva v Bratislave.

Tóth mu povedal, prosím vás, v tejto chvíli ma nezaujímajú indexi, skúšky, ste vyzretý muž, máte rozhľad, chcete prijať kňazstvo a tak aj bolo. Ostatní jezuiti, františkáni, saleziáni, museli mať záruku od predstavených, že doštudovali tajne. Biskup Korec bol najprísnejší Vatikánista. Prečo? Pre svedomie. Aby ho raz niekto v budúcnosti nenapádal. Lebo prišla sloboda a veľa mudrcov začalo hovoriť, že to mali tak a tak robiť.

● **Prečo Korca zavreli?**

Niekoľko ho prezradil. Nasadili ľudí. Hoci prijímal minimum návštev, objavili ho.

● **Korec je úžasná postava v dejinách slovenského národa. Prežil niekoľko režimov, nikdy sa nesprenavril Bohu a národu a predsa v deň jeho smrti niektorí novinári písali o ňom ako o kontroverznej postave, lebo vraj obdivoval Tisov režim. Slovenský štát.**

To sú všetko nepriatelia Cirkvi, čechoslováci a tretí sektor či odchovanci tretieho sektoru. Korec pochádzal z Horného Ponitria a to sú najtvrdší Slováci, ktorí sa prejavili na konci vojny. Pravda, okrem Ružomberčanov a Liptákov. Keď sa pozeráme na kardinála Korca tak skutočne vyzrel v národe a že doňho bijú je len dôkazom toho, že bol originálny verný kresťan Kristovi a originálny Slovák verný svojmu národu. Keď SNR odhlasovala deklaráciu o zvrchovanosti SR, o dva dni neskôr sa pridala Konferencia biskupov Slovenska. A bol to veľký boj, lebo biskupi chceli zostať neutrálni. Vojto Tkáč im povedal, bratia, to je historická chvíľa, zhoríme v národe, my musíme

stať pri národe. My nie sme Čechoslováci a schválili deklaráciu. No hneď na druhý deň prišli za kardinálom Korcom Krčméry s Juklom a žiadali ho, aby sa od toho distancoval. On ich vyhodil. Ale KDH presvedčil Anton Neuwirth. Povedal, že lepšie nám bude s Čechmi žiť, ako keď budeme samostatní.

● **Čo to je tvrdý Slovák?**

Národné povedomie v rodinách. Dobrí učitelia, farári, ktorí sa starali.

● **Ale dnes takých ľudí nazývajú extrémistami.**

No samozrejme, nepriatelia hneď každého oštemplujú, že je extrémista, fašista atď. Pričom to o fašizme rozhodli v Moskve. Že všetky režimy, ktoré sú proti komunizmu sú fašizoidné. Takže všetci len fašisti, klérofašisti, veď keby tí „klérofašisti“ boli len trošku podľa zákona tvrdí, tak nejestvuje povstanie. Šaňo Mach vedel o dohode so Stalinom, vedel že nezabránime behu udalostí. Navyše biskup Korec bol dva roky formovaný v noviciate v Ružomberku a to je mesto Hlinkovo. Gymnázium dokončil v Ružomberku a skúšky skladal v Kláštore pod Znievom, lebo tam bol Hrušovský riaditeľom a tam sa stretli všetci vyhodení zo škôl, ktorí boli za Hlinkovu stranu. V takom prostredí sa k nim nepriateľstvo nedostalo. Pociťovali Slovensko ako svoju domovinu, žiadne Československo, ktoré nás chce počesť.

● **Prečo sme sa tak vzdialili tomuto národnému duchu a prečo nevieme my Slováci sami seba pochopiť?**

Lebo za päťdesiat rokov vypadla výchova ďalších generácií. Nie sú nositelia. Je tu však prvý náznak. Posledné roky sa vynára historik Martin Lacko. Skončil školu, vyrástol v archíve, objavil obrovské množstvo materiálu a začal hovoriť pravdu. Nie je to Slovenské národné povstanie lebo sa povstalo proti štátu. Vyvesili čs. vlajku a vyhlásili Československú republiku. A oni toto nechcú počuť. Na Slovensku nebolo gestapo, v Čechách áno. Tiso povedal Hitlerovi, že nechce mať úradovne gestapa a fuhrer s tým súhlasil. Keby boli na Slovensku úradovne gestapa, žiadne povstanie nie je. Vychytali by všetkých čechoslovákov, boľševikov, agentov, lebo oni to vedeli robiť. A toto nikto neeviduje, ani Kameneč.

Pokračovanie na 13. strane

Ku komunistickej pamäti v slovenskom svete

V zmysle Ústavy SR sú Slováci žijúci v zahraničí integrálnou súčasťou slovenského národa. Tak ich od roku 1990 vníma nielen Matica slovenská, štátne úrady SR, ale i Svetové združenie Slovákov v zahraničí. Menej sa vie, že mnohí po roku 1945, aj čo sa vrátili do bývalého Česko-Slovenska v rámci akcie Mať volá, boli tiež integrálnou súčasťou komunistického prenasledovania. Je preto nanajvýš etické, aby ich osudy neostávali v demokratickom Slovensku nepovšimnuté. Dokonca je na mieste poznámka, že ak sme odhalili v Bratislave pamätnú tabuľu Slovákom, ktorí reagovali na výzvu Mať volá, Slovensko by mohlo, povedzme na budove Matice slovenskej v Bratislave, osadiť k nej ešte jednu - prenasledovaným a komunizmom postihnutým zahraničným Slovákom v rokoch 1945-1990.

Slováci v Juhoslávii

Vari najviac si toho odsákali niektorí Slováci v komunistickej Juhoslávii a tzv. ľudovodemokratickom Maďarsku. Tam si mnohí antikomunisti angažujúci sa aj verejne, odsedeli viac rokov, boli vyvázaní do lágrov a titovských táborov, kontrolovaní mocou nielen ako tradiční roľníci, ale i robotníci v továrňach a pod. Udavačov a lapiduchov bolo aj tam dosť a len za bežný výrok na adresu J. B. Tita si svoje odtrpel aj mládenec, žurnalista Ján Dorča z Báčskeho Petrovca. Ale i členovia odboja tzv. AVNOJA vyvezení na ostrov „slobody“ Goli otok.

Titova Juhoslávia sa javila ako najdemokratickejší satelit tzv. socialistického sektora, ale zo sovietskych gulagov obkukané praktiky, hoci sa Tito so Stalinom v roku 1950 rozišiel, si tu našli svoju obdobu. Napriek vtedajšiemu utrpeniu ich v roku 1990, so súhlasom slovenskej vlády (Dzurindovej), americkí barbari bombardovali. Protikomunistický a protinatovský odboj má tam svoje obete i dejiny a patria do národnej pamäti Slovákov celého sveta. Juhoslovanskí Slováci zažili v dejinách ako jediná enkláva v zahraničí tri vojny.

Slováci v Maďarsku

Svoje si odsákali po roku 1945 aj niektorí Slováci, ktorí ostali v Maďarsku po obnove Trianonu a Parížskej zmluvy. Išlo najmä o inteligenciu, školstvo, politiku. Násilná maďarizácia vytvorila rad protestov, ale i žalárov. Maďarskí komunisti ignorovali slovenských učiteľov, oslabovali slovenskú intelektuálnu vrstvu, vršili sa na roľníkoch cez povinné dávky. Neumiestňovali Slovákov do vedúcich funkcií. Zaviedli totálne maďarizačné školské osnovy a mapy veľkého Magyaorosrszágu aj na tzv. slovenských školách dodnes. Nehovoriac o maďarskej denominácii komunistických represii po roku 1948.

Slováci v Rumunsku

Kto trochu pozná Európu po roku 1945 ľahko si

spomenie na Rumunsko, najmä na N. Ceauscua. Dolná zem (bývalá Juhoslávia, Maďarsko, Rumunsko, Bulharsko) pokiaľ ide o Slovákov, nie však len o nich, bola viac rokov vystavená komunistickej ére. Prenasledovaná Cirkev, slovenskí katolícki klerici v Rumunsku museli teológiu študovať po maďarsky v Kluži, na rozdiel od študentov evanjelického a.v., ktorí mohli študovať v Bratislave. Nehovoriac o trvalom navyšovaní dávok pre roľníkov, odstraňovaní slovenských učiteľov, likvidácii kostolov, nútených vstupoch do komunistickej strany. Ešteže Slováci z Juhoslávie, Maďarska, Poľska a Rumunska mohli na štipendium Ústavu zahraničných Slovákov Matice slovenskej študovať na univerzite Komenského v Bratislave a podobne študujú dodnes.

Slováci v Poľsku

Slováci v Poľsku – Orava a Spiš – by si zaslúžili samostatnú kapitolu. Povolili im založiť česko-slovenský spolok, no komunisti kolaborujúci dokonca s najvyššími cirkevnými predstaviteľmi (Mons. Sapieha a iní) vyhadzovali z kostolov slovenských kňazov, polonizovali školy, učiteľov, prenasledovali kultúrnych aktivistov, nasadzovali „poľské hliadky“ do obcí, nehovoriac o obsadzovaní samospráv, čelných funkcií, čo často končilo prenasledovaním, dokonca aj vraždením. Dnes nájdete v Poľsku dokonca pamätníky zavraždeným Slovákom, hoci by sa v duchu Európskej charty regionálnych a menšinových jazykov mali dodržať európske normy, v Maďarsku a Poľsku sa o to príliš málo starajú a slovenské orgány, okrem finančnej pomoci, ešte menej.

Slováci v Bulharsku

Vari najlepšie dopadli bulharskí Slováci, z ktorých sa časť ešte pred vojnou vysťahovala do Argentíny či Čile a po akcii Mať volá sa vrátili do ČSR. Niektorých Slovákov z Maďarska, Rumunska a Bulharska komunistický režim usadil do oblastí, kde ešte viac boli vystavení asimilácii prostredia. Slovákov z Maďarska na slovenský juh, Slovákov z Dolnej zeme usídlili na opustených českých Sudetách kde ich počesťovali, zbavovali slovenčiny, zakazovali zmenu pobytu a podobne.

Obec Slovákov v Česku založená v roku 1990 urobila pred niekoľkými rokmi anketu, či by mala slovenská mládež v Prahe a v Česku záujem o slovenské Gymnázium M. R. Štefánika v Prahe, na ktoré bol už vytypovaný priestor. Po účinnej propagande z vyše štyristo prihlásených zostalo sotva tridsať.

Išlo len o letmý pohľad na národnú pamäť Slovákov pod kontrolou komunistov po druhej svetovej vojne. Daň, ktorú si na komunistických atrocitách odniesli Slováci aj v zahraničí, nikto nenahradí, nevylieči, pamäť neodstráni. Ide najmä o to, že ak sa tak dosiaľ nestalo, PV ZPKO si môže aj tieto atrocitu všimnúť a pokúsiť sa nájsť spôsob, ako ich mládeži, hoci len cez Svedectvo, odprezentovať.

Stanislav Bajanič

Hlasujme rozumne

Na napísanie tohto listu má do-
viedla skutočnosť, že 29. februára
2020 budú u nás parlamentné voľby.
A podľa mňa budú tieto voľby veľmi
dôležité pre našu spoločnosť. Budú
odrazovým mostíkom, akým smerom
sa budeme uberať. Nedávno, 17. no-
vembra 2019, sme oslavovali 30. vý-
ročie tzv. Nežnej revolúcie. Podľa môj-
ho názoru za týchto tridsať rokov boli

u nás urobené len čiastkové zmeny.
A preto sa do parlamentu musia do-
stať ľudia, ktorí sú schopní urobiť radi-
kálnu zmenu vo všetkých oblastiach
nášho života. Nemôžu to byť ľudia
s komunistickou minulosťou. Ani ľu-
dia, ktorí nemajú záujem, aby sa tu
niečo zmenilo.

Z tohto dôvodu by som rád
poprosil členov a sympatizantov PV

ZPKO, aby sa nastávajúcích parla-
mentných volieb zúčastnili a hlasovali
rozumne. Aby sa už konečne urobila
nejaká zmena v našej spoločnosti.
A zároveň by som poprosil predsed-
níctvo PV ZPKO, aby dalo nejaké od-
porúčanie, koho voliť a koho nie.

Na záver by som redakcii Svedec-
tva poprial veľa čitateľov a prosím
o uverejnenie môjho príspevku vo va-
šom, ako i našom časopise.

František Juhász

Tehla, okr. Levice

Odkaz väzňa číslo A- 05658

Dokončenie z 11. strany

Len dookola hovoria zločinci, zlo-
činci. Ďalej je tu mladý Róbert Letz. Po
otcovi získal 3500 kníh. On je rodený
historik. Lacko dosť riskuje, Letz učí, je
senzačný.

● **Z toho vyplýva, že tí, ktorí
nemajú národné povedomie, sú ne-
vzdelanci?**

Nedostali sa k prameňom. Lebo
knížnice boli vyrabované. Táto mladá
generácia má šancu. Keď vypadne Ko-
váč a celá tá československá garda
a vláda nedovolí, aby v Historickom
ústave SAV boli zamestnaní čecho-
slováci. Keď nemáte ľudí, je zbytočné
filozofovať.

● **Je tu aj Ivan Mrva.**

On vydáva knihy, ale nevystupuje
verejne ako Lacko. Nevenuje sa SNP
a to je boľavá otázka.

● **Nedávno mal skvelý článok
vo Svedectve o konci SNP.**

To je nádherný článok, to dosiaľ
nikto nenapísal. Ale aj Mrva keby nese-
del v archíve tak nič nevie. Sú i ďalšie
svedectvá. Ľubľanka je k dispozícii.

● **Čo je Ľubľanka?**

Ministerstvo vnútra v Moskve. Sídli
vo štvrti, ktorá sa tak volá. Podstatné
je, že sa vynorí nová generácia, lebo
nie je možné obsadiť historický ústav
bez schopných ľudí. Aj otec Korec mi
neraz povedal, venujte sa tým ľuďom,
aby nám narástli nové postavy. Lebo
ak s nimi nebudete debatovať, nebude-

**Druhý zľava Anton Semeš pri bratislavskom pamätníku politickým väz-
ňom komunizmu.**

Foto Vlastimil Morávek

te ich zásobovať literatúrou, tak zosta-
nú ako samorasty. Ale my chceme aby
boli dynamickí, nabití. Korec to bola
mysliaca hlava. Mali sme aj druhých,
ale boli za hranicami. Venoval sa
vysviacke kňazov, vysvätil okolo 60 bo-
hoslovcov, lebo pochopil, že treba ľudí.
Nikto nevedel, ako sa bude správať
režim.

● **Vytýkal Vatikánu jeho ostpo-
litiku.**

Casaroli naletel, myslel si, že rokuje
s diplomatmi. On nevedel, že rokuje so
školenými komunistami, eštabákmi.
Korec vedel, že Casaroli nás vedie do
bludnej uličky. Vysvätenie štyroch bis-
kupov považoval za úspech. Nebol to
úspech. Pretože olomoucký žil tajne
s jednou ženou. Takých štát odporúčal

za biskupov, aby mohli Cirkev rozložiť
zvnútra.

● **Ono sa to neskončilo. Na Cir-
kev sa útočí v celosvetovom me-
radle. Nemal by Vatikán organizo-
vať synody aj o príprave nových
kňazov?**

Vatikán sa nestará ani o prípravu
biskupov, ktorých menuje. Pokiaľ Cir-
kev, kňazi a biskupi nebudú pre vys-
koškolákov organizovať na horách
trojdnové posiedky, nič sa nezmení.
Môžu to byť aj duchovné cvičenia, ale
to musí Cirkev zaplatiť, aby prišli. Toto
Cirkev nerobí. Tam treba investovať le-
bo to sa raz vráti. Budeme mať kňazov
a jedinečných intelektuálov. Azda aj
nových Korcov.

Eva Zelenayová

STALO SA

1. februára 1952 Povereníctvo vnútra (Jozef Lietavec) v rámci tzv. Akcie B uskutočnilo násilné vystahovanie „politicky nespoľahlivých občanov“ z väčších miest na vidiek. Tak napríklad z Bratislavy, kde predsedníctvo ÚV KSS schválilo na vystahovanie 743 rodín, z Martina 136 rodín, z Komárna 160 rodín. V Nitre vystahovaním postihnutých rodín získali 960 voľných bytov. Táto akcia sa konala aj v iných väčších mestách a trvala až do septembra 1953.

2. februára 1849 sa vo Vyšnom Kubíne narodil Pavol Országh Hviezdoslav. Tohto roku si pripomíname 170. výročie jeho narodenia.

2. februára 1969 bol uverejnený list Pavla VI. Antiquae nobilitatis decora o sv. Cyrilovi a Metodovi (50. výročie).

4. februára 1987 Predsedníctvo ÚV KSČ odmietlo návrh na prehodnotenie udalostí z roku 1968 a následného obdobia normalizácie.

6. februára 1990 pápež Ján Pavol II. vymenoval tajne vysväteného biskupa Jána Chryzostoma Korca za sídelného biskupa v Nitre.

6. februára 1919 sa narodil Ján Dekán, slovenský archeológ a historik, ume-novedec, vysokoškolský pedagóg, spisovateľ a publicista. V rokoch 1951-1956 viedol archeologický výskum na Devíne a v Rusovciach.

13. februára 1921 sa konala vysviacka troch rk. biskupov M. Blahu, K. Kmetka a J. Vojtášáka.

14. februára 869 zomrel v Ríme sv. Konštantín-Cyril Filozof. Pochovaný je v rímskej Bazilike sv. Klementa. Narodil sa v roku 827 v Solúne (Grécko).

17. februára 1864 v Tajove sa narodil Jozef Murgaš, rímskokatolícky kňaz, maliar, slovenský vynálezca, priekopník bezdrôtovej telekomunikácie. Angažoval sa v USA pri vytvorení spoločného štátu Slovákov a Čechov. Bol jedným zo signatárov Pittsburskej dohody, medzi americkým Slovákom zorganizoval zbierku s výťažkom jeden milión dolárov na základný valutový fond Č-SR. V roku 1920 sa vrátil na Slovensko, ale úrady mu neumožnili učiť elektrotechniku na niektorej zo škôl. Vrátil sa späť do USA.

17. februára 1899 sa na Orave v Klíne narodil František Skyčák. Bol synom podnikateľa a politika, ktorý sa v roku 1902 podieľal na založení banky v Námestove a stal sa poslancom Uhorského snemu. Mladý František sa rozhodol pre kňazskú dráhu. Teológiu študoval na Spišskej Kapitule, v Pešti a Prahe. Stal sa rektorom spišskokapitulského kňazského seminára, kde v roku 1945 zomrel na mozgovú prírodu. Ladislav Hanus o ňom povedal: „Oravský charakter, zvláštna syntéza zeme a duše, ľudovosti a kultúry, kraja a svetovosti. Oravec nezblúdi. Má svoje bytostné ťažisko, svoj domov ako východisko, má svoj orientačný metafyzický bod.“

20. februára 1951 boli popravení bývalí študenti trenčianskeho gymnázia a organizátori Bielej légie Anton Tunega, Albert

Púčik a Eudard Tesár. Rodinám dovolili pochovať ich na Martinskom cintoríne v Bratislave, ale na hrobch nesmeli byť mená.

21. februára 1948 Predsedníctvo ÚV KSČ vydalo uznesenie o ozbrojení partizánov a robotníkov a o vytvorení „ľudových milícií“.

22. februára 1949 si pripomíname 70. výročie od prepadnutia a likvidácie baziliánskeho kláštora v Prešove.

23. februára 1949 Národné zhromaždenie schválilo zákon o jednotných roľníckych družstvách (JRD) podľa vzoru sovietskych kolchozov. Na jeho základe sa potom uskutočnila násilná likvidácia súkromných majetkov drobných vlastníkov pôdy.

24. februára 1948 v Bratislave vznikol Akčný výbor hlavného mesta Slovenska pod vedením pplk. Dr. Antona Rašu.

26. februára 1990 prezident Václav Havel podpísal v Moskve dohodu o stiahnutí sovietskych vojsk z územia Československa. Išlo o likvidovanie „dočasnej“ vojenskej okupácie z 21. augusta 1968.

27. februára 1946 československá a maďarská vláda uzavreli dohodu o výmene maďarského obyvateľstva zo Slovenska za slovenské obyvateľstvo z Maďarska. V rámci tejto dohody sa z Maďarska dobrovoľne prihlásilo asi 70 000 osôb, ktoré sa presťahovali na Slovensko („reslovakizácia“), zatiaľ čo do Maďarska bolo vystahovaných asi 90 000 slovenských občanov maďarskej národnosti.

Do 1. decembra 1948 o reslovakizáciu požiadalo asi 350 000 osôb.

Presná muška

Tesne po sviatku Troch kráľov, 9. januára, sa v priestoroch regionálnej pobočky Bratislava okolie v Pezinku, konala posviacka priestorov, zhodnotenie činnosti za minulý rok a posedenie členov pobočky aj s malou delegáciou predsedníctva PV ZPKO. Predseda pobočky Anton Malacký oboznámil prítomných o vzniku pobočky v Pezinku a o jej vývoji od roku 1989.

Celé posedenie sa nieslo v spomínaní starších politických väzňov na to, čo všetko zažili a prežili. Medzi iným sme sa dozvedeli aj to, že trnavský autor detektívok Gustáv Adolf Bežo štýlovo, aj po svojej smrti, nechal pre pozostalých jednu záhadu na rozlúštenie. Ešenbáci totiž tvrdili, že keď ho 9. júna 1952 prišli zatknúť, skryl sa pred nimi do skrine a tam sa zastrelil. Ibaže – dierka po guľke bola na skrini od strely zvonku... Priestory potom požehnal dp. Ján Košiar. A keďže

Trojkráľová schôdza v Pezinku.

Foto archív

člen tejto regionálnej pobočky Jozef Herman má presnú mušku a jeho strely nekončia v skrini, popri už klasickej kapustnici sa podával aj srncí guláš.

Anton Malacký, jz

PRIPOMÍNAME SI

Vo februári si pripomíname významné životné jubileá týchto našich členov. Spomíname aj na tých, ktorí sa tejto slávnosti nedožili.

30 rokov

Bc. Peter Mercell, Zvolen 22.2.1990

40 rokov

Marek Považský, Žilina 2.2.1980

60 rokov

ThDr. Ján Košiar, Bratislava 1.2.1960

Patrik Španko, Bratislava 13.2.1960

75 rokov

JUDr. Otto Mravec, Bratislava 2.2.1945

Jozef Karvaš, Banská Bystrica 8.2.1945

Marta Filová, Žilina 15.2.1945

80 rokov

MUDr. Gábor Csomó, Lučenec 9.2.1940

81 rokov

Alfréd Klussay, Svätá Mária 27.2.1939

Mária Brichtová, Bratislava 16.2.1939

Anna Matovičová, Bratislava 15.2.1939

Jozef Antal, Pozdišovce 14.2.1939

82 rokov

Anna Stanová, Ružomberok 24.2.1938

83 rokov

Júlia Čauderová, Žiar nad Hronom 2.2.1937

Zdenka Jesenská, Košice 24.2.1937

84 rokov

Anna Bidžovská, Tvrdošín 1.2.1936

85 rokov

Margita Wassermannová, Spišský Hrhov 25.2.1935

86 rokov

Valéria Hrnčariková, Hlohovec 6.2.1934

Helena Hoštáková, Dobrá 2.2.1934

88 rokov

Anton Fritz, Lipany 13.2.1932

Gabriela Hrubá, Levoča 13.2.1932

89 rokov

Júlia Bonková, Dlhé Stráže 15.2.1931

90 rokov

Magda Peštová, Nitra 4.2.1930

Anastázia Kardošová, Chynorany 10.2.1930

92 rokov

Katarína Luptáková, Banská Štiavnica 6.2.1928

95 rokov

Jozef Nemlaha, Dubnica nad Váhom 27.2.1925

Eleonóra Jedličková, Bánovce nad Bebravou 8.2.1925

Jubilantom srdečne blahoželáme

ROZLÚČILI SME SA

† Vo veku nedožitých 90 rokov, 20. januára 2020, zomrel **Anton SEMEŠ** z Bratislavy, dlhoročný člen pobočky PV ZPKO v Bratislave. Posledná rozlúčka sa konala 25. januára 2020 v kostole sv. Kataríny Alexandrijskej a na cintoríne v Dechticiach.

† Vo veku nedožitých 68 rokov, 9. januára 2020, zomrela **Ing. Eva HANDEROVÁ** z Košíc, niekoľkoročná členka pobočky PV ZPKO v Košiciach. Posledná rozlúčka sa konala 13. januára 2020 v krematóriu v Košiciach.

† Vo veku 95 rokov, 30. decembra 2019, zomrela **Melánia REICHBAUEROVÁ**, dlhoročná členka regionálnej pobočky PV ZPKO Bratislava – okolie. Rozlúčka sa konala 3. januára 2020 na cintoríne v Pezinku a zúčastnili sa jej predseda pobočky Anton Malacký, členovia výboru I. Nayová, E. Malacká a J. Herman.

Pozostalým vyslovujeme úprimnú sústrasť

● **Malé knižkupectvo Svojeť** v bratislavskej Liga pasáži ponúka knihy, ktoré inde nekúpíte. Historickú, vlasteneckú literatúru bez politickej korektnosti, zborníky, kalendáre a časopisy vrátane Svedectva. Otváracie hodiny v pondelok až štvrtok sú od 10.00 do 13.00 a od 13.30 do 16.30, vo štvrtok do 17.30 hod. V piatok od 9.00 do 13.00 a od 13.30 do 14.30 hod. Informácie na 0903 946 718.

■ Úradné hodiny v kancelárii Predsedníctva PV ZPKO v Bratislave na Obchodnej ulici č. 52 sú v pondelok a v stredu od 9.00 hod. do 13.00 h.

Výzva

Vážení členovia PV ZPKO, sympatizanti, priatelia. Naša organizácia dlhodobo zápasí s neštandardnou situáciou, keď pripravuje plány svojej činnosti bez krytia finančnými prostriedkami. Nedostatok peňazí nás núti obrátiť sa na Vás s výzvou o pomoc. Vydávanie Svedectva nie je ďalej možné zabezpečiť z prostriedkov štátnej dotácie, preto sa obraciam na Vás s prosbou, vyhľadať vo Vašom okolí potenciálnych sponzorov nášho časopisu. Ak nebude vychádzať, akoby sme stra-

tili nástroj prezentácie vlastného jestvovania. Azda neprajníci by sa tomu aj potešili. Veríme však, že sa nájdu podporovatelia ideálov, za ktoré sme trpeli, a ktoré hodláme aj naďalej chrániť a obhajovať. Záujemcovia o pomoc pre naše Svedectvo môžu poslať svoj príspevok na číslo účtu: **SK74 3100 0000 0040 0012 8109** alebo sa kontaktujte na tel. číslo **02-526 381 56**.

Darcom úprimne ďakujeme.
Vedenie PV ZPKO a časopisu Svedectvo

PRISPELI NA ČINNOSŤ

JUDr. Peter Brňák, Bratislava	50 EUR
MUDr. Dagmar Pechová, Bratislava	10 EUR
Barbora Prihodová, Trebišov	20 EUR
Marián Hromádka, Trnava	10 EUR
Jana Masařová, Trnava	10 EUR
Karol Dubjel, Kysucké Nové Mesto	10 EUR
Tomáš Buc, Bobrov	15 EUR
Mária Tomová, Košice	10 EUR
Ladislav Nebus, Trenčín	5 EUR
Štefan Maďar, Borský Svätý Jur	10 EUR
Miroslav Bulko, Trenčín	2 EUR
Jozef Baláž, Trenčín	10 EUR
Robert Jalovec, Trnava	10 EUR
MUDr. Marián Čerman, Nitra	5 EUR
Helena Markovičová, Topoľčany	10 EUR
Agnesa Žifčáková, Spišský Hrhov	10 EUR
Anna Horosková, Piešťany	20 EUR
Akad. soch. Vladimír Havrilla, Bratislava	100 EUR
Anton Sojka, Makov	5 EUR
Mária Branišová, Bratislava	10 EUR
Fridolín Peško, Modra	10 EUR
Ing. Štefan Benčat, Kozárovce	20 EUR
Jozef Matej, Nová Dubnica	10 EUR
Jozef Panáč, Hvozdnica	38 EUR
Tomáš Mačák, Bratislava	15 EUR
Katarína Ďurišová, Nitrianske Rudno	10 EUR
Ludovít Batora, Prievidza	5 EUR
Ing. Jozef Hanzel, Turzovka	40 EUR
Július Binder, Bratislava	20 EUR
Oľga Babicová, Bratislava	10 EUR
Vladimír Gregor, Bratislava	20 EUR
Anna Bencová, Malacky	40 EUR
Františka Vargová, Zlaté Moravce	10 EUR
Alžbeta Bednárová, Cabaj	5 EUR
Miroslav Štúrik, Zliechov	30 EUR
Marcel Ištoňa, Totysa	10 EUR
Mária Špaková, Levoča	50 EUR
Anastázia Mračnová, Moravský Sv. Ján	20 EUR
Margita Chudá, Štefanov	10 EUR
Miro Nemeč, Ludanice	11 EUR
Kamil Bednár, Treštená	20 EUR
Edita Matúšková, Hliník nad Hronom	2 EUR
Anna Vojtikevičová, Žilina	20 EUR
Emil Vontorčík, Nitra	40 EUR
Mária Lukáčová, Bardejov	10 EUR
Margita Cirinová, Bratislava	10 EUR
Emília Gajdošová, Hlohovec	40 EUR
Terézia Ferenčíková, Závod	5 EUR
Adela Kašáková, Veľké Kostoľany	5 EUR
Petronela Šustová, Piešťany	50 EUR
Vojtech Bednár, Trstená	10 EUR
Irena Petrgalovičová, Žiar nad Hronom	5 EUR
Vincent Takáč, Košice	10 EUR
Jozef Faix, Svit	15 EUR
Michal Šustek, Žarnovica	20 EUR
Františka Jančová, Ilava	20 EUR
Mário Čerget, Topoľčany	10 EUR
Jozef Olejník, Ružomberok	30 EUR
Ervin Blažiček, Malacky	30 EUR
František Považan, Hronský Beňadik	140 EUR
Mária Jakubčeková, Trenčianske Teplice	2 EUR
Ján Krkoška, Hlohovec	10 EUR
Roman Herman, Trenčín	10 EUR
Peter Šimko, Trnava	5 EUR
Jozef Nemlaha, Dubnica nad Váhom	10 EUR
Eva Hluchová, Piešťany	5 EUR
Melánia Straková, Piešťany	5 EUR
Ladislav Straka, Veľké Orvište	5 EUR
Milan Baláž, Trnava	20 EUR
Elena Šebová, Bratislava	10 EUR
Roman Vadovič, Bratislava	20 EUR
Oľga Búzová, Bratislava	20 EUR
Vojtech Poľnišer, Tlmače	20 EUR
Štefánia Krajčiová, Nemšová	10 EUR
Helena Záhorová, Bziny	10 EUR
Antónia Gaalová, Bratislava	2 EUR
Božena Kováčiková, Trenčín	20 EUR
Margita Bažalíková, Bratislava	15 EUR
Anna Ondková, Sol'	4 EUR
Alžbeta Dješková, Rimavská Sobota	10 EUR
Pavel Zelenka, Gajary	10 EUR
Dominik Mužila, Dolný Kubín	10 EUR
Vladimír Greguš, Banská Štiavnica	10 EUR

Darcom vyslovujeme úprimné podakovanie

1. Občan Semeš, kdeže bola Vaša rodná kolíska?

- - - Každý ju niekde má. Mne sa pošťastilo nerodiť v národne a nábožensky orientovanej rodine železničiara Andreje Semeša v strede slovenského Zemplína, v obci **L o ž í n**, okres: Michalovec. Je to praveká obec na ceste z Kyjeva cez Podunajsko na Mohan, Rýn a končila v údolí Temže na Britských ostrovoch. To som sa dozvedel, až keď som sa začal vážne zaoberať históriou.

V tej obci sa schádzajú dve vojenské cesty: jedna zo storočeka /~~Stará~~ Petrovka a Stará Stráž/ a zo stredoveku /Nová Petrovka a Nová Chrást/ / Stará Chrást/

s Novou Strážou za našou dedinou na kopci. Vidíte, musel som sa začať zaoberať s históriou. Tá cesta z Kyjeva išla konča nášho domového pozemku. Tam hore-dole brázdou bosý po škole na gymnáziu v Michalovciach som sa učil domáce úlohy "nahlas", aby som si ládku zapamätal. Po dedinskej Ľudovej škole som zakotvil na Michalovskom gymnáziu. Po kvinte sa mi zapáčili saleziáni, tak som odišiel k nim do Trnevy. No štúdiá sme preniesli do Hodov pri Galente /Kaštieľ / Ako privetista som skladal skúšky na Gymnázium v Galente.

2. Ako Ste sa dostali do besy?

- - -
To je história o nástupe KSČ k moci. 14. apríla ¹⁹⁴⁸ v noci nás "zbelilo" komendo a odviezlo do centra ~~ž~~izečného kláštora v Šaštíne. Ešte nemali pre nás prispôsobený koncentrák v Podolínci. Trochu sme si "odpočinuli" v tom Šaštíne a špekulovali, čo s nami bude. Pretože sme poznali osud saleziánov v Haliči a v Litve, tak sme došli k uzáveru, že nás podľa sovietskych "skúseností" odvezú do Ruska. Technicky to nebol problém: naložia vás do dobytčiaku po 100 ľudí, dejú tam dva vedrá vody, zatvorí sa a zaplombujú ~~ve~~ ^{vegov} a našu lokomotívu (by) v Čope vymeniť za sovietskú. A "Matuska Rosija" je prevelká a sibírskych lágrov so zdavým vzduchom ~~je~~ bolo vtedy už "habadej". Nebolo nám veselo, keď nás jedno ráno naládoveli do zetemnených autobusov a pod strážou /automaty, obušky!/ nás odvážali "kamsi" na východ Slovenska.

3. A konečná kde bola?

- - - Tipovali sme Ukrajinu a vegóny na nejekej stanici. No ne-

Semeš Kolomy
30. 1. 1930

A-056SP